

Sisäisen tarkastuksen kertomus vuodelta 2024 ja tarkastussuunnitelma vuodelle 2025

15/00.03.01.00/2025 Sisäisen tarkastuksen kertomus vuodelta 2024 ja tarkastussuunnitelma vuodelle 2025

Hallitus 11.02.2025 § 11

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Johtaja Jussi M. Saarinen, jussi.m.saarinen@hsl.fi

Julkisen toiminnan luotettavuuden edellytyksenä on riittävä valvonta. Kuntalain 14 luvussa säädetään kunnan ja kuntayhtymän hallinnon ja talouden tarkastuksesta. Kuntalain 39 §:n mukaan hallituksen tulee huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kuntalain edellyttämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä HSL:n hallintosääntö määrittelevät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ja vastuut.

HSL:n hallintosäännön 24 §:n mukaan kuntayhtymän hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi ja siitä vastaavat tilintarkastaja ja tarkastuslautakunta. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta on kuntayhtymän toteuttamaa omaa valvontaa ja toiminnan itsearviointia, se on osa johtamista ja sen tavoitteena on toiminnan jatkuva parantaminen. Sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että toiminta on lakien, sääntöjen, ohjeiden ja päätösten mukaista, voimavarat ovat tuloksellisessa käytössä, omaisuus on turvattu sekä johdon saama informaatio on oikeaa, tarkoituksenmukaista ja oikea-aikaista.

Hallintosäännön 32 §:n mukaan hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kuntayhtymän toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. Hallitus vahvistaa sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet, valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeiden mukaisesti ja tuloksellisesti sekä antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan operatiivinen kokonaisvastuu on toimitusjohtajalla, joka antaa näitä koskevat lisäohjeet. Johtavat viranhaltijat vastaavat omalla tehtäväalueellaan annettujen ohjeiden mukaisesta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja asianmukaisesta toteutuksesta, toimivuudesta sekä merkittävimpien riskien raportoinnista. Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvä osa. Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Sisäisen tarkastuksen yhteenvetoraportti vuodelta 2024

HSL:n sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen mukaan hallitukselle laaditaan vuosittain yhteenvetoraportti keskeisimmistä tarkastushavainnoista. Merkittävistä sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan puutteista sekä väärinkäytöksistä raportoidaan kuitenkin tarvittaessa viivytyksettä. Raportoinnissa huomioidaan vuosisuunnitelman toteutuminen ja tarkastuksille asetetut tavoitteet sekä arvioidaan sisäistä valvontaa kokonaisuutena. Vuoden 2024 tarkastussuunnitelman mukaiset tarkastukset on toteutettu ja raportoitu toimitusjohtajalle ja johtaville viranhaltijoille seuraavien tarkastusten osalta:

- Bussiliikenteen korvauslaskentaprosessi

- Raidejokerin kustannusperusteet: operointi- ja infralaskutus
- HSL sovelluksen tiedonsiirtoprosessi

Sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelma 2025

Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa säädetään tarkastussuunnitelmasta. Sisäisen tarkastuksen on laadittava kullekin vuodelle tarkastussuunnitelma, jonka toimitusjohtaja hyväksyy. Suunnitelmassa on otettava huomioon olennaisuus ja suhteellinen riski sekä ylimmän johdon esittämät näkökohdat.

Tarkastustyössä noudatetaan hyväksyttyä suunnitelmaa, mutta siitä voidaan kuitenkin poiketa esille nousseiden asioiden niin edellyttäessä. Suunnitelmaan voidaan tehdä tarvittaessa muutoksia ja tarkennuksia. Sisäinen tarkastus voi suorittaa myös erillisiä toimeksiantoja, jotka eivät sisälly suunnitelmaan. Tarkastussuunnitelmaa muodostettaessa ja kokonaisuuksia priorisoitaessa on otettu huomioon kuntayhtymän toimintaan liittyvät ajankohtaiset asiat ja toiminnoissa tapahtuneet muutokset sekä johdon esittämät näkökohdat.

Vuoden 2025 sisäisen tarkastuksen suunnitelmassa on kaksi tarkastuskohdetta:

- Hankintamenettelyt
- Uuden lippujärjestelmän (LTH) taustajärjestelmän ja siihen tietoa tuottavien myyntikanavien järjestelmien kirjanpidollisten riskien ja kontrollien auditointi

Ehdotus	Hallitus päättää merkitä tiedoksi sisäisen tarkastuksen yhteenvetoraportin vuodelta 2024 ja sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman vuodelle 2025.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	Sisäisen tarkastuksen vuosiyhteenveto 2024 (salassa pidettävä, JulkL 24.1 § k 15) Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma 2025 (salassa pidettävä, JulkL 24.1 § k 15)